

Sygn. akt I ACa 47/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dariusz Janiszewski
Sędziowie:	SA Barbara Lewandowska (spr.) SO del. Przemysław Banasik
Protokolant:	sekretarz sądowy Agata Karczewska

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2016 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa Agencji Nieruchomości Rolnych w (...)

przeciwko W. L. i T. L.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 24 listopada 2015 r. sygn. akt I C 687/15

I/ prostuje oczywistą omyłkę pisarską w punkcie III (trzecim) zaskarżonego wyroku poprzez zastąpienie słowa „zasadza” słowem „zasądza”;

II/ oddała apelację;

III/ zasądza od powódki na rzecz pozwanego T. L. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych, a na rzecz pozwanej W. L. kwotę 5.417 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO del. Przemysław Banasik SSA Dariusz Janiszewski SSA Barbara Lewandowska

I ACa 47/16

UZASADNIENIE

Powódka Agencja Nieruchomości Rolnych w (...) wnosila o wydanie nakazu zapłaty z weksla, zasądającego na jej rzecz od pozwanych T. L. i W. L. solidarnie kwotę 308.298,24 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu z tytułu poręczenia weksla in blanco zabezpieczającego zapłatę należności z umowy dzierżawy, z których nie wywiązał się dzierżawca.

Nakazem zapłaty z dnia 30 stycznia 2015 r. wydanym w postępowaniu nakazowym w sprawie I Nc 467/14 Sąd Okręgowy w Gdańsku uwzględnił w całości żądanie pozwu. Od tego nakazu pozwani w ustawowym terminie wnieśli zarzuty, podnosząc, między innymi, przedawnienie roszczenia wekslowego i naruszenie art.10 Prawa wekslowego przez uzupełnienie weksla in blanco przez powódkę niezgodnie z deklaracją wekslową z uwagi na wypełnienie go po upływie terminu przedawnienia roszczenia zabezpieczonego wekslem.

Wyrokiem z dnia 24 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku uchylił w całości opisany wyżej nakaz zapłaty i oddalił powództwo, obciążając powódkę kosztami procesu poprzez zasądzenie od niej na rzecz pozwanych solidarnie kwoty 11.562 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz zasądzenie od powódki na rzecz każdego z pozwanych kwot po 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd pierwszej instancji powołał się na następujące ustalenia faktyczne poczynione w sprawie:

W dniu 24 września 2001 r. poprzedniczka prawna powódki – Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa – zawarła z P. S. umowę dzierżawy nieruchomości rolnej w zamian za bliżej określonej wysokości czynszu płatny w ratach półrocznych – rata za II półrocze w terminie do dnia 28 lutego następnego roku, a za I półrocze do dnia 31 października bieżącego roku. Zabezpieczeniem płatności czynszu dzierżawnego za dwa półrocza oraz za dodatkowy wyznaczony przez wydzierżawiającego 3-miesięczny termin zapłaty zaległego czynszu był weksel własny in blanco bez protestu wystawiony przez P. S. wraz z deklaracją wekslową, poręczony przez pozwanych. Umowa dzierżawy, w myśl jej § 18, mogła zostać rozwiązana ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli dzierżawca opóźnił się z zapłatą czynszu dzierżawnego za dwa półrocza, po bezskutecznym upływie dodatkowego wyznaczonego przez wydzierżawiającego 3-miesięcznego terminu zapłaty. Z uwagi na niewywiązywanie się z tego zobowiązania przez P. S. powódka z dniem 20 maja 2003 r. rozwiązała umowę dzierżawy i w dniu 3 lipca 2003 r. wystąpiła przeciwko wspomnianemu dzierżawcy z pozwem o zapłatę zaległości czynszowych za okres od 11 października 2001 do 31 grudnia 2002 roku. Od 2004 roku powódka kierowała do pozwanych pisma informujące ich jako poręczycieli wekslowych o zaległościach dzierżawcy z tytułu czynszu oraz wzywała ich do spłaty zadłużenia P. S..

Wyrokiem z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie I C 2437/03 Sąd Okręgowy w Gdańsku zasądził od P. S. na rzecz powódki z powyższego tytułu kwotę 138.177,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4 lipca 2003 r. Na wniosek powódki Sąd Rejonowy w Malborku postanowieniem z dnia 18 stycznia 2005 r. (sygn. akt I Co 43/05) nadał klauzulę wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 24 września 2001 r. przeciwko dłużnikowi - byłemu dzierżawcy P. S. co do należności czynszowych za okres od 1 stycznia do 30 marca 2003 r. W dniu 6 marca 2008 r. powódka złożyła wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko P. S. w oparciu o prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku w sprawie I C 2437/03 do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Malborku. Egzekucja ta, prowadzona pod sygn. akt Km 444/08, okazała się bezskuteczna.

W dniu 8 kwietnia 2014 r. powódka uzupełniła na kwotę 308.298,24 zł weksel in blanco wystawiony przez P. S. a poręczony przez pozwanych, ustalając termin jego płatności na dzień 12 maja 2014 r. Suma wekslowa obejmowała:

- ratę czynszu dzierżawnego za okres od 1 stycznia 2002 r. do 30 czerwca 2002 r. płatną do dnia 31 października 2002 r. w kwocie 53.390,40 zł oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 1 listopada 2002 r. do 2 kwietnia 2014 r. w kwocie 77.624,89 zł – łącznie 131.015,29 zł,

- ratę czynszu dzierżawnego za okres od 1 lipca 2002 do 31 grudnia 2002 roku, płatną do dnia 28 lutego 2003 r., w wysokości 48.238,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 marca 2003 r. do dnia 2 kwietnia 2014 r., wynoszącymi 67.707,88 zł – łącznie 115.946,28 zł,

- ratę czynszu dzierżawnego za 3-miesięczny okres od 1 stycznia 2003 do 30 marca 2003 r., płatną do dnia 30 października 2003 r., w wysokości 26.471,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 marca 2003 do dnia 2 kwietnia 2014 r., wynoszącymi 34.865,47 zł – łącznie 61.336,67 zł.

Pismem z dnia 8 kwietnia 2014 r. P. S. oraz pozwani zostali wezwani do wykupienia przedmiotowego weksla. Przesyłki zawierające wezwania do zapłaty doręczono pozwanym w dniu 11 kwietnia 2014 r. Pozwani nie wykupili weksla.

W opisanych okolicznościach faktycznych Sąd pierwszej instancji uznał powództwo za niezasadne. Odnosząc się do zarzutu przedawnienia podniesionego przez pozwanych zarówno w odniesieniu do roszczenia wekslowego, jak i do roszczenia ze stosunku podstawowego, Sąd Okręgowy stwierdził, że roszczenie powódki oparte na wekslu nie jest przedawnione w świetle art.70 Prawa wekslowego, bowiem na wekslu uzupełnionym przez powódkę data płatności została oznaczona na dzień 12 maja 2014 r., a pozew w niniejszej sprawie wniesiono w dniu 15 grudnia 2014 r. Sąd orzekający wskazał, że skoro powołany przepis stanowi, między innymi, iż roszczenia wekslowe przeciw akceptantowi (także przeciwko poręczycielowi) ulegają przedawnieniu z upływem lat trzech licząc od dnia płatności weksla, to wobec powołanych faktów roszczenie wekslowe powódki nie jest przedawnione.

Za przedawnione natomiast uznał Sąd pierwszej instancji roszczenie ze stosunku podstawowego, wskazując, że dług był świadczeniem okresowym – czynszem wynikającym z umowy dzierżawy, w związku z czym termin jego przedawnienia zgodnie z art.118 k.c. wynosił 3 lata. Z tego względu terminy przedawnienia poszczególnych rat czynszu dzierżawnego dochodzonych przez powódkę upłynęły, odpowiednio, w dniach: 1 listopada 2005, 1 marca 2006 i 1 listopada 2006 roku. W sytuacji, gdy powódka wypełniła weksel in blanco dopiero w dniu 8 kwietnia 2014 roku, tj. po upływie wszystkich wskazanych wyżej terminów, to takie jej działanie jest – zdaniem Sądu orzekającego – niezgodne z treścią deklaracji wekslowej oraz wykładnią art.10 Prawa wekslowego w zw. z art.65 k.c., w świetle których weksel in blanco może być wypełniony jedynie zgodnie z upoważnieniem osoby na nim podpisanej, a ze względu na ścisłą więź istniejącą pomiędzy zobowiązaniem wekslowym a zobowiązaniem zabezpieczonym wekslem in blanco należy przyjąć, że treścią upoważnienia zawartego w deklaracji wekslowej objęte jest jedynie uzupełnienie weksla przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że pozwani jako poręczyciele wekslowi mogli powołać się wobec powódki na zarzut przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego w chwili wypełnienia weksla przez powódkę, a w konsekwencji – na zarzut uzupełnienia tego weksla niezgodnie z upoważnieniem wynikającym z podpisanej przez nich deklaracji wekslowej. Sąd pierwszej instancji wskazał w tym miejscu na przepis art.32 Prawa wekslowego, zawierającego formułę takiej samej odpowiedzialności poręczyciela, jak tego, za którego poręczył oraz na fakt, że pozwani jako solidarni dłużnicy wekslowi powyższy zarzut podnieśli wobec remitenta przed puszczeniem weksla w obieg, co czyni ich zarzut skutecznym w okolicznościach niniejszej sprawy.

W ocenie Sądu pierwszej instancji powódka nie wykazała przy tym zdarzeń, które przerwałyby bieg terminu przedawnienia względem pozwanych – nie są bowiem takimi czynnościami wniesienie pozwu o zapłatę, a następnie wniosku o wszczęcie egzekucji przeciwko P. S. jako dłużnikowi głównemu. Skierowanie pozwu przeciwko jednemu z dłużników solidarnych nie przerywa bowiem biegu przedawnienia w stosunku do pozostałych dłużników solidarnych, co wynika z art.372 k.c. Powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 20 czerwca 2008 r. (IV CSK 65/08 – LEX nr 453032) Sąd pierwszej instancji stwierdził nadto, że wygaśnięcie stosunku podstawowego (a tak należy rozumieć przedawnienie się roszczenia powódki o zapłatę zaległego czynszu dzierżawnego) uniemożliwia dochodzenie wierzytelności wekslowej, choćby ta, jak w rozstrzyganej sprawie, nie była jeszcze przedawniona.

W konsekwencji powyższego Sąd Okręgowy uchylił sporny nakaz zapłaty i oddalił powództwo, wskazując na art.10 Prawa wekslowego w zw. z art. 118 k.c. oraz na art.496 k.p.c. Orzeczenie o kosztach procesu miało za podstawę art.98 § 1 i 3 k.p.c.

W apelacji od przedstawionego wyroku powódka zarzuciła:

1) naruszenie prawa materialnego polegające na błędnym zastosowaniu przepisu art.70 Prawa wekslowego poprzez uwzględnienie zarzutu przedawnienia oraz pominięcie przepisów art.123 § 1 pkt 1 k.c. i art.124 § 1 k.c., w myśl których przedawnienie roszczenia uległo przerwaniu i rozpoczęło bieg na nowo wskutek wniesienia powództwa przeciwko wystawcy weksla jako dłużnikowi głównemu,

2) naruszenie prawa materialnego poprzez niezastosowanie przepisu art.125 § 1 k.c., zgodnie z którym wniesienie powództwa przeciwko wystawcy weksla P. S. i zasądzenie go prawomocnym wyrokiem spowodowało, iż jego przedawnienie następuje z upływem lat 10,

3) naruszenie przepisu art.89 § 1 k.p.c. polegające na wadliwej reprezentacji pozwanego przez pełnomocnika poprzez niedoręczenie pełnomocnikowi powoda pełnomocnictwa udzielonego przez pozwanego T. L. i stąd niewłaściwie zasądzenie od strony powodowej kosztów zastępstwa procesowego na rzecz obu pozwanych z tytułu reprezentacji przez dwóch pełnomocników.

W oparciu o powyższe zarzuty powódka wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanych na jej rzecz solidarnie kwoty dochodzonej pozwem lub o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie kosztów według norm przepisanych.

W odpowiedziach na apelację pozwani wnosili o oddalenie apelacji i o zasądzenie na ich rzecz od powódki kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna. Sąd Apelacyjny w pierwszym rzędzie podziela przytoczone wyżej ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, czyniąc z nich oparcie faktyczne także dla własnego rozstrzygnięcia. Pokreślić należy, że ustalenia te były pomiędzy stronami bezsporne, bowiem spór dotyczył ich oceny prawnej, a w szczególności tego, czy wniesienie przeciwko dłużnikowi głównemu powództwa o zapłatę należności zabezpieczonej wekslem in blanco poręczonym przez pozwanych powoduje skutek w postaci przerwania biegu przedawnienia tego roszczenia także względem poręczycieli.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w pełni trafnie Sąd pierwszej instancji stwierdził, że działanie podejmowane przez powódkę w celu dochodzenia roszczenia, a następnie jego wyegzekwowania od dłużnika głównego – P. S. – tylko wobec niego wywołały skutki prawne przewidziane w art.123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art.124 § 1 k.c. i w art.125 § 1 k.c., które z tej przyczyny nie mogą być uznane za naruszone zaskarżonym wyrokiem. Pozwani są bowiem jedynie – jak to podkreślała skarżąca – poręczycielami wekslowymi, a nie poręczycielami ze stosunku podstawowego, ale ze względu na gwarancyjny charakter weksla in blanco, któremu udzielili poręczenia oraz z uwagi na treści art.32 Prawa wekslowego, mogą podnosić wobec wierzyciela takie same zarzuty, jakie przysługiwałyby wystawcy tego weksla. W myśl art.32 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe – tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r., poz.160) poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo jak ten, za kogo poręczył. Ich wspólna odpowiedzialność względem wierzyciela jest solidarna (art.47 Prawa wekslowego), jednak działania i zaniechania dłużnika głównego nie mogą pogarszać sytuacji prawnej poręczycieli. Dotyczy to również przerwania lub zawieszenia biegu przedawnienia w stosunku do awalata – nie ma ono skutku wobec awalisty.

Zarzuty podnoszone przez powódkę w apelacji zdają się nie uwzględniać tego, że zgodnie z art.30 Prawa wekslowego poręczenie na wekslu, także na wekslu in blanco, zabezpiecza zapłatę weksla, a nie wykonanie zobowiązania zabezpieczonego wekslem. Skoro obowiązek zapłaty sumy wekslowej obciążający poręczycieli wekslowych jest uwarunkowany prawidłowym, czyli zgodnym z deklaracją wekslową wypełnieniem weksla, to awalista w takim samym stopniu jak wystawca weksla może sięgać do argumentów odnoszących się do stosunku podstawowego, który zabezpiecza ten weksel. Oznacza to uprawnienie poręczyciela do podniesienia również zarzutu wypełnienia przez wierzyciela weksla in blanco po upływie terminu przedawnienia roszczenia, którego zabezpieczeniu weksel ten miał służyć. Jest to przy tym indywidualne uprawnienie każdego z poręczycieli, z którego mogą oni skutecznie skorzystać nawet wówczas, gdy dłużnik główny nie podniesie takiego samego zarzutu lub gdy zarzut ten nie może dotyczyć głównego dłużnika wekslowego z uwagi na wcześniejsze przerwanie w stosunku do niego, przez działania wierzyciela, biegu terminu przedawnienia roszczenia zabezpieczonego wekslem.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy dodatkowo podkreślić należy, że uprawnienie pozwanych do podniesienia zarzutu przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej poręczonym przez nich wekslem in blanco wynika nie tylko z wyżej przywołanych zasad, ale też z faktu, że w podpisanej przez pozwanych deklaracji wekslowej nie ma jasnego upoważnienia powódki do uzupełnienia weksla „w każdym czasie”. Nawet jednak i w takim przypadku, w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, upoważnienie zawarte w deklaracji wekslowej podpisanej przez poręczycieli wekslowych obejmuje upoważnienie do uzupełnienia weksla in blanco na sumę wekslową obejmującą należność nieprzedawnioną (v. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 października 1971 r., II CR 277/71 – OSP 1972/7-8, poz.139, z dnia 14 lipca 2006 r. – II CSK 75/06 – LEX nr 291045 czy z dnia 4 września 2014 r., II CSK 478/13 – LEX nr 1545029, także wyrok SA w Łodzi I ACa 21/14 z dnia 4 lipca 2014 r. – LEX nr 1504408). Już w pierwszym z powołanych wyroków Sąd Najwyższy stwierdził, że „w sprawie między posiadaczem a dłużnikiem weksla wystawionego in blanco w związku ze stosunkiem prawnym łączącym strony, okoliczność, że roszczenie wekslowe nie uległo przedawnieniu, nie zwalnia sądu od rozważenie, czy weksel został uzupełniony zgodnie z umową, a w szczególności, czy w chwili jego uzupełnienia istniało nieprzedawnione roszczenie”.

Nie ma racji powódka twierdząc, że wystąpieniem z powództwem przeciwko dłużnikowi głównemu – dzierżawcy P. S. – przerwała bieg przedawnienia roszczeń zabezpieczonych wekslem także wobec pozwanych jako poręczycieli wekslowych. Pozwem z dnia 3 lipca 2003 roku, co nie jest sporne, pozwana wystąpiła bowiem przeciwko dłużnikowi głównemu P. S. z roszczeniem wynikającym ze stosunku podstawowego, a nie ze stosunku wekslowego, a w konsekwencji przerwała bieg przedawnienia tylko roszczenia ze stosunku podstawowego i tylko względem wyżej wskazanego dłużnika głównego. Na gruncie okoliczności faktycznych przedmiotowej sprawy poza sporem pozostaje fakt, że powódka wypełniła weksel in blanco w celu dochodzenia roszczeń wobec pozwanych po upływie terminu przedawnienia roszczeń podlegających zabezpieczeniu tym wekslem, co należało zakwalifikować jako działanie niezgodne z podpisaną przez pozwanych deklaracją wekslową (v. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2005 r., III CK 274/05 – LEX nr 444482, z dnia 14 lutego 2008 r., II CSK 522/07 – LEX nr 496389, czy z dnia 1 grudnia 2010 r., I CSK 181/10 – LEX nr 818560). W konsekwencji za skuteczne uznać należy podniesienie przez nich zarzutu opartego na stosunku podstawowym i na art.10 Prawa wekslowego.

Skarżąca zarzucała przy tym, że w niniejszej sprawie nie miał zastosowania art.372 k.c., skoro objęte pozwem roszczenie jest roszczeniem wekslowym, a nie ze stosunku podstawowego. Należy mieć na względzie, że pozwani pozostają wobec powódki dłużnikami solidarnymi ze stosunku wekslowego, bowiem poręczyli za zapłatę sumy wekslowej, a nie czynszu dzierżawnego, którego zapłatę przez dzierżawcę zabezpieczał wystawiony przez niego ów weksel in blanco. Jednocześnie jednak należy zważyć, że z art.71 Prawa wekslowego wynika, iż przerwanie przedawnienia ma skutek jedynie wobec tego dłużnika wekslowego, którego dotyczy przyczyna przerwania, podobnie jak z art.372 k.c. wynika, iż przerwanie lub zawieszenie biegu przedawnienia w stosunku do jednego z dłużników solidarnych nie ma skutku względem współdłużników. Na gruncie analizowanej sprawy przepisy dotyczące kwestii wpływu przerwania biegu przedawnienia wobec jednego z dłużników solidarnych na możliwość dochodzenia roszczeń od dłużników pozostałych powinny w istocie pozostawać poza obszarem rozważań, ponieważ – jak wyżej wskazano – powódka występując z roszczeniami ze stosunku podstawowego oraz egzekucją przeciwko dzierżawcy przerwała jedynie wobec niego bieg przedawnienia i tylko co do roszczeń ze stosunku podstawowego, w ramach którego w ogóle nie zachodziła solidarność dłużników, skoro pozwani byli związani z powódką jedynie zobowiązaniem wekslowym z tytułu awalu.

Solidarność dłużników – pozwanych i wystawcy weksla P. S. – zachodziła wyłącznie w ramach stosunku wekslowego, w którym w okolicznościach przedmiotowej sprawy doszło do przerwania biegu przedawnienia roszczenia wekslowego powódki względem pozwanych poprzez wytoczenie im niniejszego powództwa, co jednak dla jego rozstrzygnięcia nie ma żadnego znaczenia, skoro pozew wniesiono przed upływem terminu przedawnienia roszczenia wekslowego. Nastąpiło natomiast uzupełnienie weksla gwarancyjnego in blanco przez powódkę po upływie terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, tj. z umowy dzierżawy, z której pozwani jako poręczyciele jedynie weksłowi w żadnym zakresie nie byli zobowiązani. Jedynie wobec treści art.32 oraz art.10 prawa wekslowego, a także z uwagi na przepis art. 65 k.c., przysługiwało im prawo zgłoszenia zarzutu przedawnienia roszczenia objętego gwarancją

wekslową, jakiej udzielili powódce podpisując jako poręczyciele weksel in blanco oraz powiązaną z nim deklarację wekslową. Skuteczne podniesienie tego zarzutu zwalnia pozwanych z odpowiedzialności z tytułu awalu, bowiem wykazali oni, że uzupełnienie spornego weksla nie było zgodne z treścią wiążącej strony deklaracji wekslowej, wskutek czego przysługuje im ochrona prawna wynikająca z art.10 prawa wekslowego.

W odniesieniu do trzeciego z zarzutów apelacji, dotyczącego naruszenia przepisu prawa procesowego w postaci art.89 § 1 k.p.c. polegającego na wadliwej reprezentacji pozwanego T. L. należy stwierdzić, że skarżąca błędnie wyprowadziła zbyt daleko idące wnioski z faktu niedoręczenia pełnomocnikowi powódki odpisu tego pełnomocnictwa. Wprawdzie bowiem przepis art.89 § 1 k.p.c. nakłada na pełnomocnika pozwanego obowiązek dołączenia przy pierwszej czynności procesowej do akt sprawy pełnomocnictwa z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa wraz z odpisem dla strony przeciwnej, co w sprawie niniejszej nie zostało zachowane, jednak niezłożenie odpisu pełnomocnictwa dla strony przeciwnej – przy prawidłowym złożeniu samego pełnomocnictwa – w żadnym razie nie świadczy o wadliwej reprezentacji strony, lecz stanowić może co najwyżej brak formalny, którego usunięcia winien zażądać Sąd orzekający (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 października 2013 r., II UK 37/13 – LEX nr 1386036). Jeśli Sąd tego nie uczynił, to strona miała otwartą drogę do złożenia co do tej kwestii zastrzeżenia w trybie art.162 k.p.c., wskazującego na naruszenie przez Sąd przepisu art.89 § 1 k.p.c. w powyższym zakresie. Skoro – co nie jest kwestionowane w sprawie – pełnomocnik powódki nie składał omawianego zastrzeżenia w stosownym czasie w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji, to okoliczność ta zgodnie z art.162 k.p.c. pozbawia go możliwości skutecznego podnoszenia zarzutów w tym zakresie na etapie apelacji.

Sąd pierwszej, podobnie jak Sąd drugiej instancji, zobowiązany był z urzędu przede wszystkim do kontroli przebiegu postępowania pod kątem uniknięcia ewentualnej nieważności postępowania, która w niniejszej sprawie nie wystąpiła. Nie ulega bowiem wątpliwości, że udział pełnomocników procesowych po stronie każdego z pozwanych miał swoje oparcie w prawidłowo udzielonych i złożonych pełnomocnictwach (v.K.200, K.201, K.225-226, K.230). W konsekwencji uprawnione było zasądzenie od powódki na rzecz każdego z pozwanych (z osobna) poniesionych przez nich kosztów zastępstwa procesowego, obejmującego wynagrodzenie reprezentujących ich odrębnie pełnomocników z wyboru.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji w żadnej części, oddalając ją na zasadzie art.385 k.p.c. (w punkcie II sentencji). O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd odwoławczy orzekł (w punkcie III sentencji) zgodnie z zasadą określoną w art.108 § 1 k.p.c. oraz na podstawie art.98 § 1 i 3 k.p.c., mając na uwadze, że każde z pozwanych było reprezentowane odrębnie przez własnego pełnomocnika, którego wynagrodzenie w postępowaniu apelacyjnym wynikało z uregulowań zawartych w § 6 pkt 7 w związku z § 13 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r., poz.461).

Ponadto na zasadzie art.350 § 1 i 3 k.p.c. Sąd Apelacyjny sprostował (w punkcie I sentencji) oczywistą omyłkę pisarską w punkcie III zaskarżonym wyroku.